

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

346

Vragen van het lid **Dibi** (GroenLinks) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *de aanhouding van een fotograaf op Utrecht CS* (ingezonden 30 augustus 2011).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 19 oktober 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 3666.

Vraag 1

Klopt het bericht¹ dat de Utrechtse spoorwegpolitie een freelance fotograaf heeft aangehouden op het plein bij het NS-station Utrecht Centraal? Deelt u de mening dat het enkele feit dat iemand foto's maakt nog geen aanleiding vormt om iemands identificatiedocument te vorderen, laat staan aan te houden?

Antwoord 1

Ja. Het maken van foto's op zichzelf vormt geen aanleiding tot politieoptreden. Dat was echter niet de aanleiding voor het ingrijpen door de politie. Zie verder het antwoord op vraag 3 en 4.

Vraag 2

Klopt het bericht² dat een columnist eveneens op NS-station Utrecht Centraal door de politie gesommeerd is een afbeelding van zijn fotocamera te verwijderen?

Antwoord 2

Ja. Op 7 augustus 2007 maakte een journalist in de stationshal van Utrecht Centraal een foto van een medewerker van de NS op een Segway. Omdat de medewerker hiertegen bezwaar maakte, is de fotograaf door agenten van de Spoorwegpolitie gevorderd de foto te wissen. Uiteindelijk is dit gebeurd door de dienstdoende medewerker van de Spoorwegpolitie en niet door de fotograaf zelf. Een door de Nederlandse Vereniging van Journalisten ingediende klacht is gegrond verklaard. De betrokken journalist heeft een schadevergoeding gekregen van 250 euro wegens het verwijderen van de foto en het daarmee mogelijk benadelen van zijn inkomsten.

¹ «Spoorwegpolitie Utrecht pakt fotograaf op», www.rtvutrecht.nl.

² «Politie censureert foto webwereld», <http://blog.webwereld.nl/2007/08/08/politie-censureert-foto-webwereld/>

Vraag 3 en 4

Sinds wanneer en waarom is het verboden om in de publieke ruimte foto's te maken? Hoe had de columnist moeten weten dat hij geen foto's had mogen maken bij Utrecht Centraal? Zijn daar nog meer dingen verboden waar niemand weet van heeft?

Hoe hoort in dit soort situaties in het algemeen de omgang tussen agenten en journalisten en fotografen te zijn? Deelt u de mening dat aanhouding een ongewenst effect heeft op de uitoefening van de vrije nieuwsgaring door journalisten en fotografen? Deelt u de mening dat het maken van foto's in beginsel voor iedereen mogelijk moet zijn, ook al is het een veiligheidsrisicogebied?

Antwoord 3 en 4

Het maken van foto's in de publieke ruimte, zoals in dit geval het Stationsplein te Utrecht, is een ieder toegestaan. Vrije nieuwsgaring ontslaat professionele fotografen en/of journalisten echter niet van de verplichting om zich te houden aan ter plaatse geldende wettelijke voorschriften. Daarnaast kunnen factoren als de wijze waarop en wanneer foto's worden gemaakt omstandigheden creëren op basis waarvan een opsporingsambtenaar een interventie kan plegen.

Uit het verstrekte ambtsbericht is mij gebleken dat het fotograferen in de situatie waar vraag 1 op doelt volgens de verbalisanten van het KLPD een overtreding opleverde van artikel 72 van de Wet personenvervoer 2000. De dienstdoende politieambtenaren meenden dat het maken foto's van reizigers en ander publiek op een zodanige wijze geschiedde dat de orde, rust, veiligheid of goede bedrijfsgang op en rond het station werd of kon worden verstoord. Op een daarop volgend verzoek van de politieambtenaar van het KLPD aan de betrokkene om zich te legitimeren werd geen medewerking verleend. Betrokkene werd vervolgens om die reden aangehouden.

Het incident als bedoeld in vraag 1 is door het KLPD geëvalueerd. Daarbij is geconstateerd dat de mate van hinder of overlast niet of onvoldoende kon worden vastgesteld. Door de dienstleiding van de spoorwegpolitie zijn excuses gemaakt aan de betreffende fotograaf.

Vraag 5

Zijn er vergelijkbare gevallen bekend? Zo ja, welke gevolgen heeft ingrijpen gehad op de vrije nieuwsgaring? Zo nee, bent u bereid hiernaar onderzoek te doen?

Antwoord 5

Mij is niet bekend of er nog meer gevallen bestaan waarbij fotografen of journalisten bij hun vrije nieuwsgaring op enigerlei wijze de wet overtreden en vervolgens zijn aangehouden. Het optreden van de spoorwegpolitie in beide gevallen is in het kader van respectievelijk een klachtenprocedure en een interne evaluatie opnieuw gewogen. Daaruit is lering getrokken die bij soortgelijke situaties zal worden meegenomen. De afhandeling van de incidenten acht ik zorgvuldig en professioneel. Ik zie geen noodzaak om daarnaast nog een onderzoek in te stellen.

Vraag 6

Bent u bereid om nog eens kritisch te bezien of deze regels wel strikt noodzakelijk zijn en de handelswijze wel de proportionaliteitstoets kunnen doorstaan en politiefunctionarissen daarop te instrueren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Deelt u de mening dat onze dienders zich veel beter kunnen bezig houden met het bestrijden van echte overlast en criminaliteit in plaats van mensen aan te houden die kiekjes maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het opsporen van strafbare feiten – ook als die gepleegd worden door personen die foto's maken omdat zij zich schuldig maken aan overtreding van artikel 72 van de Wet personenvervoer 2000 – is een politietaak. Zie verder het antwoord op de vragen 3, 4 en 5.